

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Τμήμα Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Το Δέντρο της Ζωής

Χαρτογραφημένες προβολές πάνω σε γλυπτικές κατασκευές

Όνοματεπώνυμο: ΔΙΟΝΥΣΙΑ ΚΕΡΑΤΙΩΤΗ

A.M.: 15008

**ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:
ΜΥΡΣΙΝΗ ΒΟΥΝΑΤΣΟΥ, MFA IN DIGITAL ARTS**

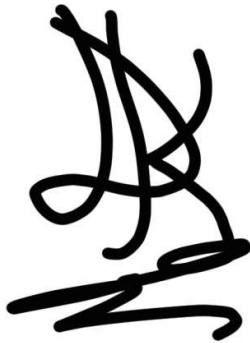
ΑΙΓΑΛΕΩ, 2022

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	5
ABSTRACT	6
Εισαγωγή	7
Μέρος Πρώτο	8
Projection Mapping / video Mapping.....	8
II. Ιστορική εξέλιξη	9
III. Το Δέντρο της Ζωής.....	15
Ιστορία του Δέντρου της Ζωής	16
Σημαντικοί Καλλιτέχνες που επηρέασαν το έργο μου.....	19
Περικλής Αλκίδης.....	19
Bill Viola.....	23
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ	30
ΔΕΝΤΡΟ 1 _ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΩΝ ΑΝΑΜΝΗΣΕΩΝ.....	30
ΔΕΝΤΡΟ 2-ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ.....	34
ΔΕΝΤΡΟ 3-ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ ΦΩΤΙΑΣ.....	38
ΔΕΝΤΡΟ 4_ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ.....	42
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	46
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	47
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	48

Υπεύθυνη Δήλωση Συγγραφέα - Δημιουργού

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.1599/1986, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν δική μου προσωπικής εργασίας, δεν προσβάλει κάθε μορφής δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, προσωπικότητας και προσωπικών δεδομένων τρίτων, δεν περιέχει έργα τρίτων για τα οποία απαιτείται άδεια των δημιουργών/δικαιούχων και δεν είναι προϊόν ολικής ή μερικής αντιγραφής. Οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνο και πληρούν τους κανόνες της επιστημονικής παράθεσης.

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and strokes, positioned below the text.

ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Βουνάτσου Μυρσίνη, MFA in Digital Arts
Ακαδημαϊκή Υπότροφος, Τμήματος Φωτογραφίας & Οπτικοακουστικών Τεχνών
Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής

Λυμπεράκης Αναστάσιος
Λέκτορας Τμήματος Φωτογραφίας & Οπτικοακουστικών Τεχνών Πανεπιστημίου
Δυτικής Αττικής

Ξανθοπούλου Ζωή
Ακαδημαϊκή Υπότροφος, Τμήματος Φωτογραφίας & Οπτικοακουστικών Τεχνών
Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία με τίτλο «Το Δέντρο της Ζωής» πραγματεύεται την δημιουργία και παρουσίαση μιας σειράς video-γλυπτών/κατασκευών που εντάσσονται στην περιοχή της τέχνης των νέων μέσων και συγκεκριμένα της επαυξημένης πραγματικότητας (augmented reality) και των χαρτογραφημένων προβολών (mapping projection). Το θέμα αυτής της σειράς των έργων έχει ως πυρήνα έμπνευσης το αρχέτυπο του δέντρου της ζωής, το οποίο είναι ένα ιερό σύμβολο που μπορεί να βρεθεί σε διάφορες αρχαίες και σύγχρονες θρησκείες ή φιλοσοφίες. Αυτή η καθολική εικόνα έχει πολλές έννοιες, συμπεριλαμβανομένης της έννοιας της αναγέννησης, της ατομικότητας και της διασύνδεσης όλων των ζωντανών όντων· το σκεπτικό του έργου έχει να κάνει με την δημιουργία των δικών μου δέντρων της ζωής με άξονα τις προσωπικές μου αξίες. Με την χρήση της τεχνικής της χαρτογραφημένης προβολής (Projection mapping), και την χρήση προβολέων, τα γλυπτά ζωντανεύουν–προσδίδοντας ένα δεύτερο επίπεδο ανάγνωσης στο έργο. Η τεχνολογία της ψηφιακής εικόνας και του ήχου με την ραγδαία εξέλιξη που σημειώνεται προσφέρουν πολλές δυνατότητες στον καλλιτέχνη να δημιουργήσει έργα που συνδυάζουν τις νέες τεχνολογίες με τις παραδοσιακές μορφές τέχνης.

Στόχος της παρούσας πτυχιακής είναι να αναλυθεί, αρχικά θεωρητικά, και στη συνέχεια πρακτικά, η οργάνωση ενός τέτοιου εγχειρήματος από την αρχή έως το τέλος. Στην εργασία θα αναλυθούν τα στάδια δημιουργίας τεσσάρων γλυπτικών μορφών-δέντρων, πάνω στο οποία πρόκειται να γίνουν ειδικές προβολές με την τεχνική του video-mapping, μεταμορφώνοντας τα ολοκληρωτικά. Μέσα από αυτό, η εργασία επιδιώκει να διακινήσει συναισθήματα και σκέψεις στον θεατή.

Πηγή έμπνευσης μου είναι σημαντικοί καλλιτέχνες όπως ο Bill Viola, ο οποίος στα έργα του συνδυάζει το βίντεο, τη γλυπτική, την εγκατάσταση, την αναπαράσταση και τη ζωγραφική.

Λέξεις κλειδιά: δέντρο της ζωής, εγκατάσταση χαρτογραφημένης προβολής, βίντεο-γλυπτό, επαυξημένη πραγματικότητα

ABSTRACT

The current dissertation titled "The Tree of Life" deals with the creation and presentation of a series of video sculptures / constructions that pertain to the field of new media art and, in particular, the field of augmented reality and video mapping. The theme of this series of works of art is inspired by the archetype of the tree of life which is a sacred symbol that can be found in various ancient and modern religions and philosophies. This universal image has multiple meanings, including those of rebirth, individuality, and the interconnection of all living beings; the rationale for the work is to create my own trees of life based on my personal values. Using the Projection mapping technique, and with the use of projectors, the sculptures come to life, producing, and providing a second providing perception of meaning to the work. The rapidly evolving technologies of digital image and sound offer the artist the potential to create works that combine new technologies with traditional art forms. The aim of this dissertation is to analyze, first theoretically, and then practically, the process of such an endeavor from beginning to end. Within the dissertation, an implementation of such a project was developed, utilizing the steps that will be analyzed in this very same dissertation, using projectors for each of my four sculptures-trees and projecting on them.

In this manner, my work aims to advance the artistic thought of the viewer by inducing his senses and promoting his critical thinking. The main source of inspiration is the artist Bill Viola with many of his works whose art covers a number of media with video, sculpture, installation, representation and painting.

.....

Keywords: tree of life, mapping projection installation, video-sculpture, augmented reality

Εισαγωγή

Η παρούσα εργασία περιλαμβάνει την έρευνα σε πρακτικό και θεωρητικό επίπεδο σχετικά με έργα που χρησιμοποιούν την χαρτογραφημένη προβολή σε γλυπτικές μορφές παρουσιάζοντας μια ενότητα πρωτότυπων έργων με τίτλο «Το Δέντρο της Ζωής» που περιλαμβάνει τέσσερις γλυπτικές κατασκευές με την μορφή δέντρων πάνω στα οποία προβάλλονται τέσσερα βίντεο τα οποία επαυξάνουν το εικαστικό αντικείμενο, ενισχύοντας την αφήγηση της κάθε μιας από αυτές τις κατασκευές.

Στο πρώτο μέρος αυτής της εργασίας αναλύεται ο όρος «χαρτογραφημένη προβολή» (projection mapping) και γίνεται μια σύντομη παρουσίαση της ιστορικής εξέλιξης της τεχνικής των χαρτογραφημένων προβολών. Στη συνέχεια παρουσιάζεται και αναλύεται η σημασία του διαχρονικού συμβόλου του Δέντρου της Ζωής όπως αυτό εμφανίζεται μέσα από την κουλτούρα των διαφόρων πολιτισμών και θρησκειών. Στο επόμενο υποκεφάλαιο αναφέρονται οι εικαστικοί καλλιτέχνες οι οποίοι με το έργο τους υπήρξαν πηγή έμπνευσης για την δημιουργία του συγκεκριμένου έργου με τίτλο «Το Δέντρο της Ζωής».

Το δεύτερο μέρος αναφέρεται αποκλειστικά στο καλλιτεχνικό έργο «Το Δέντρο της Ζωής». Αναλύεται διεξοδικά ο τρόπος και τα στάδια παραγωγής του έργου καθώς και το σκεπτικό που διέπει κάθε μια από τις γλυπτικές αυτές μορφές. Εδώ γίνεται αναφορά σε πρακτικά θέματα που αφορούν στην υλοποίηση των γλυπτικών μορφών αλλά και την δημιουργία των βίντεο τα οποία μέσω της χαρτογραφημένης προβολής επαυξάνουν την «αφήγηση» των αντικειμένων. Αναλύονται οι διαδικασίες δημιουργίας του έργου και παρουσιάζεται η μεθοδολογία υλοποίησης του σε όλα τα στάδια της παραγωγής.

Μέρος Πρώτο

Projection Mapping / video Mapping

Η χαρτογραφημένη προβολή γνωστή και ως «Video Mapping ή Spatial Augmented Reality» είναι μια τεχνική προβολής σε κάποιο αντικείμενο ή επιφάνεια, που μπορεί να μετατρέψει σχεδόν οποιονδήποτε επιφάνεια σε μια δυναμική προβολή βίντεο, δίνοντας της άλλο χαρακτήρα και δημιουργώντας την αίσθηση της ψευδαίσθησης. Με τα απαραίτητα εξειδικευμένα λογισμικά δίνεται στον καλλιτέχνη η δυνατότητα να αλλοιώσει ένα οποιονδήποτε αντικείμενο μπροστά στα μάτια του θεατή με μοναδικό πρωταγωνιστή το φως. Όταν γίνει η σωστή προσαρμογή του βίντεο με το αντικείμενο, τότε η προβολή αποκτά μια άλλη δυναμική από το διδιάστατο βίντεο καθώς προβάλλεται πάνω σε μία τρισδιάστατη επιφάνεια. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα, να μετατρέπεται ο χώρος σε πολλές πιθανότητες άλλων εικονικότητων, οι οποίες διαρκώς εναλλάσσονται (Ασσάνη, 2019).

Εκτός από τρισδιάστατες επιφάνειες η συγκεκριμένη τεχνολογία έχει χρησιμοποιηθεί σε κτήρια, αγάλματα, εσωτερικούς χώρους, διάφορα είδη προϊόντων, σε εγκαταστάσεις (Installation Art), αλλά και σε διάφορες επιτελέσεις (Performances). Το πάντρεμα του μοντελοποιημένου ψηφιακού αντικειμένου/βίντεο με την επιφάνεια του ίδιου του αντικειμένου γίνεται με την βοήθεια του φωτός καθώς είναι πολύ καθοριστικό για ένα ποιοτικά καλό αποτέλεσμα. Αυτή η τεχνική έχει χρησιμοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό στο εξωτερικό κυρίως για σκοπούς διαφήμισης πάνω σε διάφορα άψυχα και ακίνητα προϊόντα, ώστε να τραβήξουν την προσοχή των παρευρισκόμενων. Σημαντικός παράγοντας για ένα πετυχημένο αποτέλεσμα είναι και η ενσωμάτωση ενός κατάλληλου ήχου.

II. Ιστορική εξέλιξη

Η χαρτογραφημένη προβολή έκανε την εμφάνιση της, πάνω σε μη επίπεδη επιφάνεια, το 1969 με την ευκαιρία των εγκαινίων του Haunted Mansion¹ στην Disneyland. Πρόκειται για ένα σκοτεινό δωμάτιο της Disneyland στο οποίο το κοινό κινείται μέσα σε αυτό, βλέποντας μια σειρά από ενδιαφέρουσες οπτικές ψευδαισθήσεις όπου χρησιμοποιήθηκε η τεχνική της χαρτογραφημένης προβολής, για να ζωντανέψουν τα κεφάλια-προτομές, γνωστά ως «Grim Grinning Ghosts», συμπεριλαμβανομένου ενός εξωπραγματικού κεφαλιού της Madame Leota και πέντε προτομών των Grim Ghosts Grinning, αλλάζοντας τις εκφράσεις των προσώπων τους και δίνοντας την αίσθηση ότι τραγουδούν χάρη στη χρήση της χαρτογράφησης προβολής. Αυτά επιτεύχθηκαν με τη μαγνητοσκόπηση των κεφαλιών των τραγουδιστών (με φιλμ 16 mm) και στη συνέχεια την προβολή αυτής της ταινίας στις προαναφερόμενες προτομές.

Εικόνα 1. Σημείο εφαρμογής *mapping projection* πάνω στις προτομές

Η επόμενη περίπτωση χαρτογραφημένης προβολής έρχεται το 1980, με την καθηλωτική εικαστική εγκατάσταση του Michael Naimark, «Displacements». Ο καλλιτέχνης δημιούργησε έναν χώρο με τρισδιάστατα αντικείμενα όλα βαμμένα λευκά, στον οποίο προβάλλεται το ίδιο δωμάτιο με τα πραγματικά αντικείμενα και κάποιες δράσεις που συμβαίνουν μέσα στο δωμάτιο, μέσω ενός περιστρεφόμενου προβολέα. Το υλικό του βίντεο καταγράφηκε με μια περιστρεφόμενη κάμερα από το ίδιο σημείο. Ο προβολέας τοποθετήθηκε στη μέση του λευκού δωματίου με τα λευκά αντικείμενα και περιστρεφόταν με αργό ρυθμό χρωματίζοντας τον χώρο, μετατρέποντας το άψυχο σαλόνι σε μια χωροχρονική οντότητα. Με αυτό τον τρόπο

¹ Το αξιοθέατο συνδυάζει μια διαδρομή με τα οχήματα Omnimover και διαθέτει ειδικά εφέ και Audio-Animatronics. Υπάρχουν διαφορετικές εκδοχές του Haunted Mansion που ακολουθούν και διαφορετικές πλοκές. Η συγκεκριμένη διαδρομή έχει σχεδιαστεί για να είναι πιο τρομακτική και πιο σκοτεινή από τις άλλες διαδρομές στο Haunted Mansion. Διαθέτει επίσης ένα μοναδικό soundtrack, που διαφέρει από την αμερικανική και την ιαπωνική έκδοση.

έκανε τα λευκά, αντικείμενα στον χώρο να ζωντάνευσουν μέσω της προβολής που γινόταν πάνω τους².

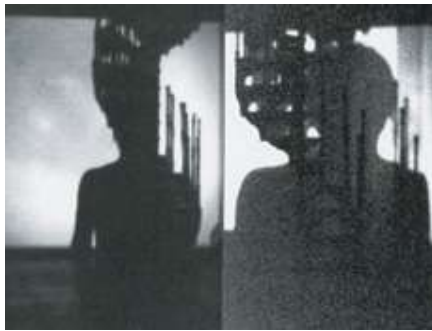

Εικόνα 2 Michael Naimark, «Displacements».

Πάντως, η χαρτογράφηση προβολής δεν παράγει μόνο το αντίγραφο του αντικειμένου αλλά επίσης το μεταμορφώνει μέσω των κινούμενων εικόνων για να προσθέσει αφηγήσεις στο χώρο. Σύμφωνα με αυτή την άποψη, το After Duchamp

² Michael Naimark, Displacements (1980)

(2003) του William Raban³ διερεύνησε τη δυναμική του χώρου και του χρόνου μέσω της εγκατάστασης με προβολές ταινιών. Χρησιμοποίησε τις προβολές για να παρουσιάσει μια τρισδιάστατη απόδοση του έργου Γυμνό που κατεβαίνει τη Σκάλα (*Nude Descending a Staircase*) No. 2 του Marcel Duchamp. Τρεις ταινίες που απεικονίζουν μια γυμνή γυναικεία φιγούρα να κατεβαίνει μια περιστρεφόμενη σιδερένια σκάλα από τρεις διαφορετικές θέσεις, προβάλλονταν ταυτόχρονα πάνω στη σιδερένια σκάλα και τους τοίχους πίσω από αυτήν. Όπως και το *Displacement* που αναφέρθηκε πιο πάνω, προβλήθηκε στην ίδια τοποθεσία που γυρίστηκε, ωστόσο δημιούργησε μια πιο περίπλοκη αλληλεπίδραση μεταξύ των κινηματογραφημένων κινούμενων εικόνων και του πραγματικού γεγονότος (Kang, 2017).

Εικόνα 3. After Duchamp (2003) του William Raban

Το θέατρο και ειδικά το Broadway ήταν ο επόμενος χώρος που έγινε χρήση της χαρτογράφησης προβολής λόγω της μεγάλης επιτυχίας του μέσου. Το 1984, στην πρωτότυπη παραγωγή του Broadway «*Sunday in the Park with George*»⁴ με διευθυντή τον James Lapine, χρησιμοποιήθηκε η χαρτογραφημένη προβολή, με την χρήση γεωμετρικών κινούμενων κινηματογραφικών εικόνων σε μια σφαίρα.

Έπειτα, το 1991, η Walt Disney Co καινοτομεί για ακόμα μια φορά, καθώς κατοχυρώνει την τεχνική του *mapping projection* και δημιουργεί την πρώτη πατέντα στον τομέα αυτό με την ονομασία: «*Apparatus and method for projection upon a*

³ William Raban, *After Duchamp (2003)* του <https://vimeo.com/375956157>

⁴ Το *Sunday in the Park with George* είναι ένα μιούζικαλ σε μουσική και στίχους του Stephen Sondheim, βασισμένο στο βιβλίο του James Lapine, ο οποίος ήταν και ο παραγωγός της πρώτης παράστασης που ανέβηκε στο Broadway το 1984. Το βιβλίο είναι εμπνευσμένο από τον πίνακα του Γάλλου ζωγράφου Georges Seurat *A Sunday Afternoon on the Island of La Grande Jatte*. Η πλοκή περιστρέφεται γύρω από τον Τζορτζ, μια φανταστική εκδοχή του Seurat, ο οποίος αποκτά εμμονή στην προσπάθειά του να δημιουργήσει το αριστούργημά του αλλά και το συνονόματο δισέγγονο του, έναν συγκρουσιακό και κυνικό σύγχρονο καλλιτέχνη.

three-dimensional object».Αναλύει με αυτό το τρόπο ένα σύστημα ψηφιακής ζωγραφικής μιας εικόνας επάνω σε «τριδιάστατο αντικείμενο».

Υπάρχουν επίσης χαρτογραφημένες προβολές οι οποίες λειτουργούν διαδραστικά, με την χρήση ειδικών ανιχνευτών κίνησης. Ένα ιδιαίτερο παράδειγμα διαδραστικής εγκατάστασης εικονικής πραγματικότητας είναι του Miguel Chevalier, με τον τίτλο Digital Icones, που έγινε το 2018 μέσα στο Παρεκκλήσι του Αγίου Νικολάου, στο Βερντόν της Γαλλίας. Αποτελείται από τρία φωτεινά χαλιά, που περιλαμβάνουν σύμβολα από τον ψηφιακό κόσμο μοιάζοντας με καλειδοσκόπιο. Όταν οι επισκέπτες περπατούν επάνω στα σύμβολα ενώ αυτά μετακινούνται θυμίζοντας οθόνη υπολογιστή ή smartphone.

Εικόνα 4. Digital Icones του Miguel Chevalier, (2018)

Τέλος ένα ακόμη παράδειγμα είναι το έργο As Above, So Below⁵ της εταιρίας Light Harvest, η οποία συγκέντρωσε μια ολόκληρη ομάδα καλλιτεχνών για αυτή την ασυνήθιστη χαρτογράφηση, στη Γέφυρα του Μανχάταν. Το κινούμενο σχέδιο προβάλλεται στην πρόσοψη της γέφυρας, αλλά το πιο εντυπωσιακό κομμάτι είναι στο εσωτερικό της σήραγγας.

⁵ https://www.youtube.com/watch?v=m90zcTKpmFI&ab_channel=LightHarvestStudio

Εικόνα 5 As Above, So Below της εταιρίας Light Harvest

Μετά από τρία χρόνια, δηλαδή το 1994 η General Electric, διαφυλάτει με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ένα σχέδιο με τίτλο: «A system and method for precisely superimposing images of computer models in three-dimensional space to a corresponding physical object in physical space». Η General Electric έχει επίσης ένα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για το «A system and method for precisely superimposing images of computer models in three-dimensional space to a corresponding physical object in physical space».

Η χαρτογράφηση προβολής μπήκε και στον Ακαδημαϊκό χώρο ως αντικείμενο μελέτης και πειραματισμού. Στο Πανεπιστήμιο της Βόρειας Καρολίνας Chapel Hill άρχισε να μελετάτε η χαρτογράφηση προβολής. Σε ένα έργο που ονομάζεται «Office of the Future», ο Ramesh Raskar και οι συνεργάτες του οραματίστηκαν έναν κόσμο όπου οι προβολείς θα μπορούσαν να καλύψουν οποιαδήποτε επιφάνεια. Είδαν έναν κόσμο όπου δεν χρειάζονται πλέον οθόνες υπολογιστών γιατί η προβολή μπορεί να εκτείνεται σε πολύ μεγαλύτερο χώρο. Βασισμένοι σε αυτό, είχαν την ιδέα να χρησιμοποιήσουν τη χαρτογράφηση προβολής για να συνδέσουν γραφεία που βρίσκονταν σε διαφορετικές τοποθεσίες μεταξύ τους, προβάλλοντας άτομα στον χώρο των γραφείων σαν να ήταν πραγματικά εκεί. Το αποτέλεσμα ήταν, αντί να

κοιτάει κάποιος μια μικρή οθόνη ενός υπολογιστή, να βιώνει μια επαυξημένη αίσθηση της πραγματικότητας, μέσα ακριβώς από το γραφείο. Αυτό είχε σημασία καθώς ,θα μπορούσαν να γίνουν Skype βιντεοκλήσεις με συναδέλφους σε πραγματικό χρόνο και μέγεθος .

Αφού κατοχύρωσε με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας την τεχνική, η Disney έφερε στη συνέχεια τη χαρτογράφηση προβολής στις ρίζες του Haunted Mansion. Το 2004, στο Στοιχειωμένο Αρχοντικό, δημιούργησαν μια πλωτή κρυστάλλινη σφαίρα που θα πετούσε γύρω από ένα τραπέζι. Η κρυστάλλινη σφαίρα περιείχε το πρόσωπο της μαντάμ Λεότα και ήταν και πάλι αποτέλεσμα προβολής⁶.

Εικόνα 6 Madame Leota Montage from Disney's Haunted Mansion

Τέλος, το 2005 ο Oliver Bimber⁷, εξερεύνησε την προβολή σε πάνελς και τη μετατροπή των κουρτινών σε οθόνες προβολής. Με τη βοήθεια διάφανων οθονών, όπως ένα εύκαμπτο διαφανές φίλμ που μπορεί να λειτουργεί ως διάχυτής, πραγματοποιείται μια αλληλεπίδραση του προβαλλόμενου φωτός με το φυσικό φως στον καμβά της οθόνης. Αυτή ακριβώς την εφαρμογή του τη συναντάμε και σε εικαστικά έργα τέχνης, όπως πίνακες ή σκίτσα.

Πάντως, με την ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας, η χαρτογραφημένη προβολή ταυτίστηκε και με άλλες τεχνολογίες (βλ. Kinect), κάτι που επιτρέπει στον χρήστη να

⁶ Madame Leota Montage from Disney's Haunted Mansion Seance Disney World Floating Head HD https://www.youtube.com/watch?v=zy9vTq8iEvc&ab_channel=BigFatPanda

⁷ Ο Oliver Bimber είναι Γερμανός επιστήμονας υπολογιστών. Είναι καθηγητής γραφικών υπολογιστών στο Πανεπιστήμιο Johannes Kepler Linz της Αυστρίας όπου είναι επικεφαλής του Ινστιτούτου Γραφικών Υπολογιστών.

αλληλοεπιδράσει με τα οφέλη της τεχνολογίας για διάφορους σκοπούς, είτε αυτό αφορά την μόδα (δοκιμή ρούχων μέσω της οθόνης) είτε γενικότερα την ψυχαγωγία (Γεωργίου, 2014). Σήμερα, η χαρτογραφημένη προβολή είναι διαδεδομένη σε διάφορους τομείς της τέχνης αλλά και της καθημερινότητας.

III. Το Δέντρο της Ζωής

Το Δέντρο της Ζωής είναι ένα δημοφιλές και καθολικό σύμβολο από τα σπουδαιότερα σύμβολα στην παγκόσμια εικονογραφία που αντιπροσωπεύει πολλά διαφορετικά πράγματα σε διάφορους πολιτισμούς και θρησκείες. Εμφανίζεται στη μυθολογία, την επιστήμη και τη φιλοσοφία από τις αρχές του πολιτισμού. Το σύμβολο δεν ανήκει σε έναν συγκεκριμένο πολιτισμό, καθώς χρησιμοποιείται σε ολόκληρο τον κόσμο εδώ και αιώνες. Το δέντρο θεωρείται ιερό σύμβολο, το οποίο όπως είπαμε και πιο πάνω, έχει σημαντικές σημασίες τόσο στη θρησκευτική όσο και στην πνευματική φιλοσοφία. Για παράδειγμα, σε κάποιους πολιτισμούς αντιπροσωπεύει τη σύνδεση με την οικογένεια και τους προγόνους ενώ αντιπροσωπεύει ακόμα και τον τρόπο με τον οποίο μια οικογένεια μεγαλώνει και επεκτείνεται σε πολλές γενιές. Επίσης, συμβολίζει τη γονιμότητα καθώς βρίσκει πάντα τον τρόπο να συνεχίσει να αναπτύσσεται, μέσω σπόρων ή νέων δενδρυλλίων και είναι καταπράσινο, πράγμα που δηλώνει τη ζωντάνια του. Ενώ το Δέντρο της Ζωής συμβολίζει πολλά διαφορετικά πράγματα, υπάρχουν μερικά κοινά θέματα σε διάφορους πολιτισμούς. Αρχικά, αντιπροσωπεύει την παγκόσμια ενότητα και την αλληλεξάρτηση. Το δέντρο της ζωής παραμένει μια σημαντική υπενθύμιση ότι η προσωπική μας υγεία και ευτυχία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ευτυχία όλων των ζωντανών όντων.

Ιστορία του Δέντρου της Ζωής

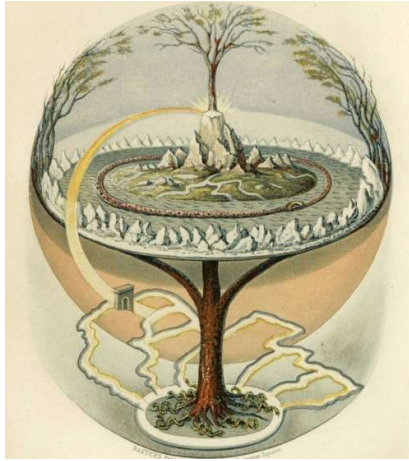
Προέλευση

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η προέλευση του Δέντρου της Ζωής προϋπήρχε των Κελτών καθώς είναι ένα ισχυρό σύμβολο στην αρχαία αιγυπτιακή μυθολογία μεταξύ άλλων. Το Δέντρο της Ζωής έχει επίσης μεγάλη σημασία για τους Αρχαίους Κέλτες. Αντιπροσωπεύει την αρμονία και την ισορροπία και ήταν ένα σημαντικό σύμβολο στον κελτικό πολιτισμό. Πίστευαν ότι είχε μαγικές δυνάμεις, Όταν καθάριζαν μια περιοχή για σκοπούς εγκατάστασης, άφηναν ένα μόνο δέντρο να στέκεται στο κέντρο, που έγινε γνωστό ως το Δέντρο της Ζωής. Έκαναν τις σημαντικές συγκεντρώσεις τους κάτω από αυτό το δέντρο και ήταν πολύ σοβαρό έγκλημα να το κόψουν.

Στην σκανδιναβική παράδοση, το Δέντρο της Ζωής οδήγησε σε εννέα διαφορετικούς κόσμους, συμπεριλαμβανομένης της γης της Φωτιάς, του κόσμου των νεκρών (Hel) και της γης του Aesir (Asgard). Το εννέα ήταν ένας σημαντικός αριθμός τόσο στη σκανδιναβική όσο και στην κελτική κουλτούρα. Το Κέλτικο Δέντρο της Ζωής διαφέρει από το Σκανδιναβικό ομόλογό του ως προς το σχεδιασμό του, το οποίο διπλώνεται με κλαδιά και σχηματίζει έναν κύκλο με τις ρίζες του δέντρου.

Εικόνα 7 Κέλτικο δέντρο της ζωής

Εικόνα 8. Σκανδιναβικό δέντρο της ζωής

Αν κοιτάξει κανείς προσεκτικά, θα παρατηρήσει ότι το σχέδιο είναι σχεδόν ένας κύκλος με ένα δέντρο σε αυτό. Σύμφωνα με τους Αρχαίους Κέλτες Δρυίδες, το Δέντρο της Ζωής διέθετε ειδικές δυνάμεις. Παρείχε φαγητό, ζεστασιά και στέγη στον πληθυσμό και ήταν επίσης ένας σημαντικός τόπος συνάντησης για τα υψηλόβαθμα μέλη της φυλής. Καθώς παρείχε επίσης τροφή στα ζώα, αυτό το δέντρο πίστευαν ότι φροντίζει όλη τη ζωή στη Γη. Οι Κέλτες πίστευαν επίσης ότι κάθε δέντρο ήταν πρόγονος ενός ανθρώπου. Λέγεται ότι οι κελτικές φυλές κατοικούσαν μόνο σε περιοχές όπου υπήρχε τέτοιο δέντρο.

Μια παρόμοια απεικόνιση του δέντρου ανακαλύφθηκε στους Ακαδείς, η οποία χρονολογείται από το 3000 π.Χ. Τα σύμβολο απεικόνιζε ένα πεύκο και επειδή τα πεύκα δεν πεθαίνουν, το σύμβολο πιστεύεται ότι είναι οι πρώτες απεικονίσεις του Δέντρου της Ζωής.

Πολλοί πολιτισμοί έχουν διαφορετικές μυθολογίες που αφορούν το Δέντρο της Ζωής. Αναφορές στο σύμβολο έχουν βρεθεί στην Αρχαία Αίγυπτο, στο Αρχαίο Ιράν, στην Αρχαία Μεσοποταμία και το Ουρατού και σε πολλά άλλα μέρη. Το σύμβολο αναγνωρίστηκε ευρέως και χρησιμοποιήθηκε στους αρχαίους πολιτισμούς, οπότε είναι δύσκολο να προσδιοριστεί με ακρίβεια η προέλευσή του και πώς εξαπλώθηκε σε όλο τον κόσμο. Το δέντρο της ζωής υπάρχει σε διάφορους

πολιτισμούς ανά τον κόσμο και είναι γνωστό σε πολλούς μύθους σαν το «Κοσμικό Δέντρο», το «Άγιο Δέντρο» ή το «Δέντρο του κόσμου».

Το Δέντρο της Ζωής αντιπροσωπεύει συνήθως τη διασύνδεση των πάντων στο σύμπαν. Συμβολίζει την ενότητα και χρησιμεύει ως υπενθύμιση ότι δεν είμαστε ποτέ μόνοι ή απομονωμένοι, αλλά μάλλον ότι είμαστε συνδεδεμένοι με τον κόσμο. Οι ρίζες του Δέντρου της Ζωής σκάβουν βαθιά και εξαπλώνονται στη γη, αποδεχόμενες τη «τροφή» από τη Μητέρα Γη, και τα κλαδιά του φτάνουν στον ουρανό και δέχονται ενέργεια από τον ήλιο και το φεγγάρι. Στη σύγχρονη ψυχολογία, το Δέντρο της Ζωής χρησιμοποιείται μερικές φορές για να απεικονίσει ένα υγιές πρότυπο για τη θετική ανάπτυξη του εαυτού - το δέντρο αποτελεί μια από τις μοναδικές μορφές ζωής στη γη που μεγαλώνει καθ' όλη την διάρκεια της ύπαρξής του, κάτι που μπορεί να αποτελέσει μια σημαντική αξία που μας ενθαρρύνει να συνεχίσουμε να προοδεύουμε.

Οι πολλές και διαφορετικές σημασίες του Δέντρου της ζωής καθώς και η ύπαρξή του στην μυθολογία και την φιλοσοφία όλων αυτών των πολιτισμών που εξετάσαμε, αποτελεί δείγμα της σημασίας του τόσο από ιστορική όσο και από πολιτιστική-φιλοσοφική σκοπιά. Τα βαθύτερα φιλοσοφικά νοήματά του και οι πολυσήμαντοι συμβολισμοί του, και ιδιαίτερα σε προσωπικό επίπεδο για την συγγραφέα, η αναγέννηση που αντιπροσωπεύει και η πνευματικότητα που το συνοδεύει, αποτέλεσαν βασική πηγή έμπνευσης. Αυτή η πνευματικότητα βρίσκεται σε άμεσο διάλογο με τα έργα σημαντικών καλλιτεχνών που θα εξεταστούν στην συνέχεια, και οι οποίοι με την σειρά τους επηρέασαν το παρόν έργο, διότι εκφράζουν όχι μόνο τις ανησυχίες αλλά και τις αξίες της συγγραφέως, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα τον Bill Viola.

Το γεγονός πως η χαρτογράφηση προβολής, ως μια άκρως σύγχρονη μορφή τέχνης, μπορεί να αποτυπώσει με μοναδικό τρόπο τις διαχρονικές ανησυχίες που συνοδεύουν την ατομική ύπαρξη, τις αγωνίες της θνητότητας, την διαρκή αναζήτηση για την ατομική βελτίωση καθώς και την διαρκή μεταβολή της τάξης των πραγμάτων, τόσο σε συλλογικό όσο και σε προσωπικό επίπεδο, εν ολίγοις όλα όσα συμβολίζει το Δέντρο της ζωής, αποτελούν την βαθύτερη ιδέα πίσω από την παρούσα εργασία.

Σημαντικοί Καλλιτέχνες που επηρέασαν το έργο μου

Περικλής Αλκίδης

Τα «Οικογενειακά Πορτραίτα» του Περικλή Αλκίδη βασίζονται σε προσωπικές του οικογενειακές φωτογραφίες οι οποίες αντιπαρατίθενται σε μια σειρά από σκηνοθετημένες εικόνες που απεικονίζουν την ίδια σκηνή με τα ίδια ακριβώς πρόσωπα πολλά χρόνια αργότερα. Το κεντρικό θέμα που διατρέχει αυτή τη δουλειά είναι αυτό της μνήμης ως μία ερμηνεία των πραγματικών γεγονότων και όχι ως η αντικειμενική καταγραφή τους. Ο Αλκίδης κληρονόμησε την οικογενειακή φωτογραφική συλλογή, ένα μεγάλο αρχείο με φωτογραφίες και αρνητικά που αναπαριστούν μια τυπική, φαινομενικά ευτυχισμένη οικογένεια από τον πατέρα του που ήταν ένας παθιασμένος ερασιτέχνης φωτογράφος όπου τραβούσε πολλές φωτογραφίες χρησιμοποιώντας μια ακριβή για την εποχή μηχανή μεσαίου φορμά. Ο Αλκίδης, όμως, περιέγραψε την παιδική του ηλικία ως δύσκολη και τον πατέρα του ως έναν αυταρχικό, καταπιεστικό άνθρωπο. Καμία από αυτές τις επώδυνες αναμνήσεις δεν είναι εμφανής στις εικόνες: όπως όλες οι οικογενειακές φωτογραφίες,

ανταποκρίνονται σε μια εξιδανικευμένη εικόνα που η οικογένεια έχει για τον εαυτό της. Ο Αλκίδης όμως μπορεί πολύ εύκολα να τις ανασύρει: «Πολλές φορές θύμωνα όταν κοιτούσα αυτές τις εικόνες. Είναι τόσο ψεύτικες. Μία κανονική, ευτυχισμένη οικογένεια. Τόση επίφαση...». ⁸

Έτσι, ξεκινά αυτή τη δουλειά, η οποία φιλοδοξεί να αποτελέσει μια διορθωτική αφήγηση των αναμνήσεών του και, κατά συνέπεια, της ίδιας της ζωής του. «Στην αρχή ήθελα μόνο να απαλύνω τις αναμνήσεις μου, και μετά συνειδητοποίησα ότι θα μπορούσα κυριολεκτικά να κατασκευάσω καινούριες» ⁹. Ο φωτογράφος εξηγεί πως η σειρά έχει πολλή σκέψη και πειραματισμούς πίσω της. Ξεκίνησε στηριζόμενη σε προφανείς συλλογισμούς πάνω στη μνήμη και το χρόνο, για να καταλήξει τοποθετώντας τις φωτογραφίες στην πρακτική της ψυχοθεραπείας: στη μορφή που παρουσιάστηκε για πρώτη φορά αφορά ουσιαστικά την έκφραση του θυμού και της θλίψης, τη διαδικασία της εκδίκησης, της συγχώρεσης και τελικά της λησμονιάς.

Η δουλειά του Αλκίδη ανήκει στο ευρύτερο είδος των αυτοβιογραφικών έργων. Τα έργα αυτά έχουν ξεχωριστή αξία για τους δημιουργούς τους, όχι μόνο γιατί παρέχουν τη δυνατότητα μιας συγκαταβατικής αναδημιουργίας του παρελθόντος, αλλά και γιατί επιτρέπουν ένα είδος συνέχειας, μια μετακίνηση από το παρόν στο μέλλον. «Η φωτογραφία», λέει ο Αλκίδης, «μου δίνει τη δυνατότητα να ξανακοιτάξω τα αρνητικά γεγονότα, να τα απαλύνω, να τα μειώσω». ¹⁰ Και, πράγματι, φιλτραρισμένα μέσα από το χρόνο τα αρνητικά γεγονότα, σχεδόν όλα τα γεγονότα, χάνουν την αρχική τους συναισθηματική ένταση. Ποιος είναι ο στόχος του; «Να ξεχάσω» λέει. «Και στο τέλος να μπορέσω να συγχωρήσω. Τον εαυτό μου που έκανε λάθη, τον πατέρα μου που υπήρξε σκληρός. Ήθελα να ξαναφτιάξω όλες αυτές τις αναμνήσεις ώστε τώρα να είναι ευτυχισμένες». ¹¹ Ο Αλκίδης δηλώνει θυμωμένος και αναγνωρίζει μια διάθεση για εκδίκηση στις προθέσεις του. Η ειρωνεία στην προσέγγιση του είναι και αυτή έκφραση αυτού του θυμού. Δηλώνει πως οι εικόνες του ήθελε να είναι κριτικές και όχι αφοριστικές –ήθελε να καταδείξει αλλά όχι να

⁸ Πετσίνη, 2007 3ο Διεθνές διεπιστημονικό συνέδριο "Περί συναισθημάτων: ιστορία, πολιτικές, αναπαραστάσεις", Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Ιστορίας, Αθήνα

⁹ Πετσίνη, 2007 3ο Διεθνές διεπιστημονικό συνέδριο "Περί συναισθημάτων: ιστορία, πολιτικές, αναπαραστάσεις", Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Ιστορίας, Αθήνα

¹⁰ Πετσίνη, 2007 3ο Διεθνές διεπιστημονικό συνέδριο "Περί συναισθημάτων: ιστορία, πολιτικές, αναπαραστάσεις", Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Ιστορίας, Αθήνα

¹¹ Πετσίνη, 2007 3ο Διεθνές διεπιστημονικό συνέδριο "Περί συναισθημάτων: ιστορία, πολιτικές, αναπαραστάσεις", Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Ιστορίας, Αθήνα

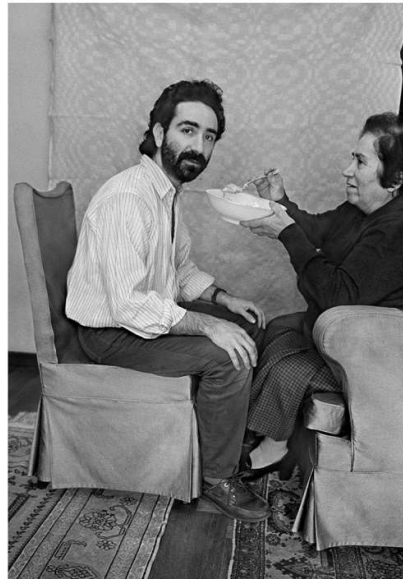
κατηγορήσει. Αναγνωρίζει πως σε κάποιες εικόνες υπήρξε μάλλον σκληρός –η μητέρα του αρνήθηκε να συνεχίσει να παίρνει μέρος στη φωτογράφιση όταν είδε κάποιες από τις εικόνες του, και σιγά-σιγά και τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας. «Η αλήθεια είναι» λέει «πως το παράκανα –όταν η μητέρα μου είδε την εικόνα που την έβαλα να κρατάει το πουλί φορώντας ένα φιόγκο στο κεφάλι θύμωσε πολύ και αρνήθηκε να ξαναπάρει μέρος στο παιχνίδι. Εκεί σκέφτηκα για πρώτη φορά ότι μάλλον δεν ήθελα απλώς να συγχωρήσω και να ξεχάσω, μάλλον και να εκδικηθώ ήθελα».

Η διαδικασία της φωτογράφισης, σύμφωνα με τον Αλκίδη, ενδυναμώνει το δραματουργικό αποτέλεσμα. Οι φωτογραφίες ορίζουν, στημένες ή αυθόρμητες, μια παρουσίαση του εαυτού του καθενός, αναπαριστώντας μια προκαθορισμένη-προκατασκευασμένη ιδέα του πως θέλουμε να δείχνουμε. Έχοντας αυτό υπόψη, αν εξετάσουμε από αυτή την σκοπιά τις παλιές οικογενειακές φωτογραφίες του Αλκίδη, θα δούμε ότι στην πραγματικότητα αντανακλούν μια σειρά από ρόλους, και δημιουργούν την εντύπωση μιας κλασσικής και φαινομενικά ευτυχισμένης οικογένειας. Με το να την φωτογραφίζει ξανά, φαίνεται να προσπαθεί να μοιράσει εκ νέου τους ρόλους, μένοντας όμως ο ίδιος αποστασιοποιούμενος, για να δώσει τελικά στο γεγονός αυτή την φορά, μια εντελώς διαφορετική σημασία.

Το παραπάνω έργο του Περικλή Αλκίδη με επηρέασε στο κομμάτι της μνήμης. Ο Αλκίδης χρησιμοποιεί τις παλιές του φωτογραφίες και τις ζωντανεύει φωτογραφίζοντας ξανά την ίδια εικόνα σκηνοθετώντας τη ο ίδιος. Αυτό το έργο αποτέλεσε πηγή έμπνευσης για το δέντρο των αναμνήσεων καθώς χρησιμοποίησα και γω παλιά αποσπάσματα βίντεο τα οποία τα ζωντάνεψα μέσα από την επεξεργασία τους και τη δημιουργία του τελικού βίντεο. Ήθελα να ζωντανέψω τις μνήμες μου ως παιδί και να τις ενώσω δημιουργώντας ένα βίντεο γεμάτο από παιδικές αναμνήσεις

Εικόνα 9. Περικλής Αλκίδης - Οικογενειακά Πορτραίτα

Εικόνα 10. Περικλής Αλκίδης - Οικογενειακά Πορτραίτα

Εικόνα 11. Περικλής Αλκίδης - Οικογενειακά Πορτραίτα

Bill Viola

Ο Bill Viola αποτελεί μια σημαντική προσωπικότητα στον χώρο της βιντεοτέχνης και των εγκαταστάσεων παγκοσμίως. Σπούδασε Οπτικές τέχνες και Περφόρμανς (Visual Arts and Performing Arts) στο πανεπιστήμιο Syracuse της Νέας Υόρκης, δούλεψε και συνεργάστηκε με τα γνωστά στούντιο καλλιτεχνών Art/Tapes/22 στην Φλωρεντία (Ιταλία). Έργα του έχουν παρουσιαστεί ανά τον κόσμο σε μεγάλα φεστιβάλ και μουσεία. Επίσης έχει λάβει πολλά βραβεία το χρονικό διάστημα 1978-1989 από διεθνείς οργανισμούς και ιδρύματα.

Η θεματολογία των έργων του στηρίζεται σε έννοιες όπως η εσωτερικότητα, η μεταφορά, η αλληγορία, η πνευματικότητα, η ανθρώπινη ύπαρξη, όπως επίσης και το υποσυνείδητο, το συνειδητό, ο μικρόκοσμος, ο μακρόκοσμος κ.α. Χαρακτηριστικό του Viola είναι η έννοια του χρόνου ως γλυπτό, αφού στα έργα του συναντάται πολλές φορές η χρήση της εξαιρετικά αργής κίνησης και η αντιστροφή του βίντεο χρονικά (reverse). Στις βίντεο-εγκαταστάσεις του πειραματίζεται με πολλά μέσα για την ολοκλήρωση και παρουσίαση της συνολικής ιδέας. Πειραματίστηκε με

προβολές βίντεο μεγάλου μεγέθους δημιουργώντας ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον.

Ο Viola ασχολείται αποκλειστικά με το βίντεο και δημιούργησε μοναδικές εγκαταστάσεις χρησιμοποιώντας κάθε φορά την πιο εξελιγμένη τεχνολογία σε συνδυασμό με μια ιδιαίτερα υψηλή αισθητική ποιότητα, τόσο στην εικόνα, όσο και στον ήχο. Για τον καλλιτέχνη το σώμα είναι βασικό στοιχείο στην τέχνη του, ιδιαίτερα η τροχιά του από τη γέννηση στον θάνατο. Το “ Ocean Without a Shore ” είναι μια video¹² εγκατάσταση που απαρτίζεται από τρεις video-οθόνες και έχει ως βασικό θέμα το πέρασα από τη ζωή στο θάνατο, την ενδιάμεση διαδρομή που οδηγεί το ανθρώπινο σώμα σε έναν νέο τόπο.

Εικόνα 12. Ocean Without a Shore(2007)

Στα επίπεδα πνευματικότητας και μυστικισμού κινείται το έργο του με τίτλο «Five Angels for the Millennium» (2001), στο οποίο ο Viola ασχολείται με το θέμα

¹² Το πρώτο πλάνο των videos είναι τόσο σκοτεινό που ο θεατής δεν μπορεί να διακρίνει τίποτα. Σταδιακά και με τον ακραίο ρυθμό της αργής κίνησης να κυριαρχεί, διαφαίνονται ανθρώπινες φιγούρες που πλησιάζουν το πρώτο επίπεδο. Νέοι και μεγαλύτεροι, άνδρες και γυναίκες περπατούν αργά προς το μέρος του θεατή ώσπου ένας καταρράκτης νερού πέφτει πάνω τους. Οι μορφές με σχεδόν τελετουργικές κινήσεις δέχονται το νερό στο σώμα τους, σα να βαφτίζονται, γυρνούν την πλάτη και απομακρύνονται στο βάθος της εικόνας.

του νερού και τις ψυχολογικές, ιστορικές και πνευματικές διαστάσεις του. Χρησιμοποιεί πέντε μεγάλες προβολές βίντεο οι οποίες προβάλλονται σε ένα μεγάλο σκοτεινό χώρο. Σε κάθε μεγάλη επιφάνεια προβάλλεται μια ανθρώπινη φιγούρα η οποία βυθίζεται ή αναδύεται από την επιφάνεια του νερού. Υπάρχουν επίσης στιγμές που η φιγούρα αυτή «σπάει» την επιφάνεια του νερού. Όλα τα βίντεο έχουν το χαρακτηριστικό της πολύ αργής κίνησης και του χαμηλής τονικότητας ήχου του νερού, ο οποίος δημιουργεί μια συνεχόμενη ροή στον χώρο και το βίντεο, η οποία μπορεί να παρομοιαστεί με το αιώνιο χαρακτηριστικό του νερού. Τα χρώματα των βίντεο αλλάζουν από το βαθύ κόκκινο που συμβολίζει μεταφορικά την αμαρτία έως το εξαγνιστικό μπλε που συμβολίζει την εξύψωση και την αγνότητα. Οι πέντε άγγελοι (προβολές) έχουν ξεχωριστά ονόματα ο καθένας (Departing Angel ο άγγελος της αποχώρησης, Birth Angel ο άγγελος της δημιουργίας, Fire Angel ο άγγελος της φωτιάς, Ascending Angel ο άγγελος της ανάδυσης, Creation Angel ο άγγελος της δημιουργίας). Οι άγγελοι αυτοί αποτελούν μια σύζευξη της χριστιανικής και βουδιστικής θρησκειολογίας που συμπληρώνουν το ζητούμενο θέμα του Viola, το τρίπτυχο γέννηση-θάνατος-ανάδυση «Ηθελα να φιμάρω έναν άντρα που βουτά στο νερό, βυθίζεται, πνίγεται...Μετά από ένα χρόνο ξαναείδα το φιλμ και διαπίστωσα ότι δεν είναι ένα έργο για τον πνιγμό ενός άνδρα. Τα τέσσερα από τα πέντε φιλμ τα πρόβαλα ανάποδα. Η μορφή αναδύεται πάνω από το νερό. Δημιούργησα εικόνες ανάδυσης από το θάνατο στη γέννηση.»¹³

Επιπλέον, στο έργο αυτό ο καλλιτέχνης εξερευνεί τον τρόπο με τον οποίο το νερό μπορεί να δώσει ζωή, να επιμηκύνει τη ζωή όπως επίσης και να την «πάρει» πίσω. Το έργο μπορεί να προκαλέσει προβληματισμό σχετικά με την κατάσταση της θρησκευτικής ή πνευματικής πίστης στην αυγή μιας νέας εποχής. Αναμφισβήτητα, πρόκειται για ένα έργο υποβλητικό, αρμονικό ως προς την επιλογή των χρωμάτων και ιδιαίτερα αιγιματικό. Στο «The Crossing»(1996), το οποίο είναι εγκατεστημένο σε μια σκοτεινή γκαλερί, βλέπουμε μια διπλής όψης προβολή ενός μοναχικού άνδρα στη μία πλευρά της αιωρούμενης οθόνης, ο άνδρας τυλίγεται σε ανερχόμενες φλόγες ταυτόχρονα, στην άλλη πλευρά της οθόνης, η ίδια φιγούρα βυθίζεται σε έναν ραγδαία δημιουργούμενο χείμαρρο νερού. Αφού βυθιστεί τελείως και στις δύο πλευρές, ο καταρράκτης του νερού και της φλεγόμενης φωτιάς σβήνουν. Ο άντρας έχει εξαφανιστεί. Στη συνέχεια ο κύκλος επαναλαμβάνεται. Περιγράφοντας αυτό το

¹³ Raymond Bellour, «An Interview with Bill Viola», October, Vol. 34. (Φθινόπωρο 1985),

έργο, ο καλλιτέχνης έγραψε: «Τα δύο παραδοσιακά φυσικά στοιχεία της φωτιάς και του νερού εμφανίζονται εδώ όχι μόνο στις καταστροφικές όψεις τους, αλλά εκδηλώνουν επίσης τις καθαρτικές, εξαγνιστικές, μεταμορφωτικές και αναγεννητικές ικανότητές τους

Εικόνα 13. Bill Viola ‘Five Angels for the Millennium’ 2001

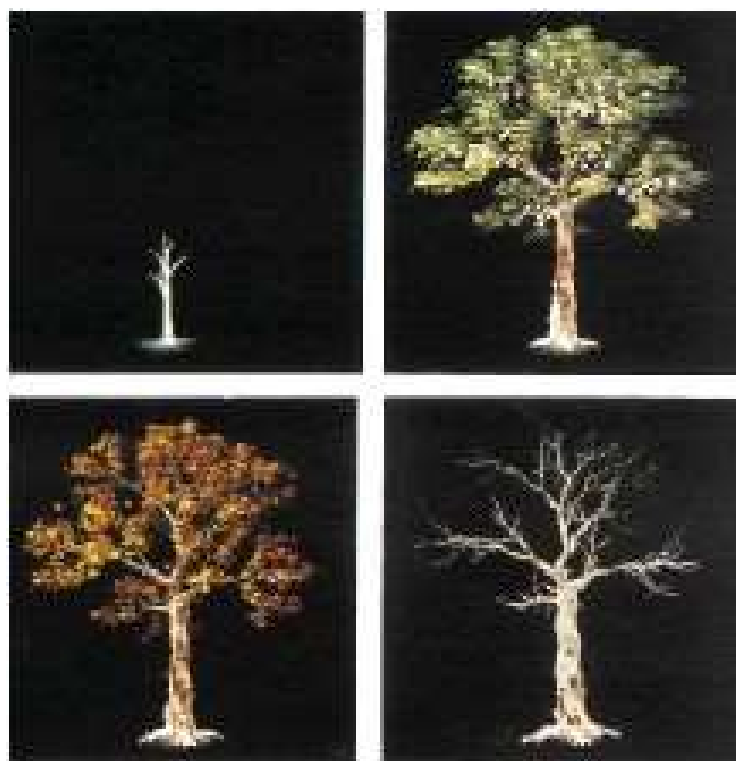
Εικόνα14. Bill Viola The Crossing, 1996

Η θεματολογία του Viola είναι σταθερή από το 1975 μέχρι σήμερα, εστιάζεται σε εμπειρίες όπως γέννηση και θάνατος, επηρεασμένος από τις πνευματικές παραδόσεις των ανατολικών θρησκειών και από τον χριστιανικό μυστικισμό. Συχνά χρησιμοποιεί την σύγχρονη τεχνολογία, όπως οι δάσκαλοι του παρελθόντος χρησιμοποιούσαν την παραδοσιακή ζωγραφική για να εξερευνήσουν τη δύναμη και την πολυπλοκότητα των ανθρώπινων συναισθημάτων. Για τον Viola ο χρόνος ξεπερνά τη φυσική του διάσταση και αποτελεί τον πυρήνα της πνευματικότητας (Μαστρογιάννη, 2017).

Ο Viola συνηθίζει πολύ την αργή κίνηση για να αποκαλύψει τις αποχρώσεις της έκφρασης, και να φανούν οι λεπτομέρειες τις στιγμές δημιουργώντας νέα εκφραστική προσέγγιση (Getty Museum, 2013). Όσο αφορά τη προσέγγιση του πώς παρουσιάζει τα θέματα που σκέφτεται, ο ίδιος ο Viola, λέει, «Ένα από τα πράγματα που η κάμερα μου δίδαξε ήταν να δω τον κόσμο, τον ίδιο κόσμο που βλέπει το μάτι μου, σε μεταφορική, συμβολική κατάσταση. Αυτή η κατάσταση είναι, στην πραγματικότητα, πάντα παρούσα, λανθάνουσα στον κόσμο γύρω μας»

Tree of knowledge bill viola

Σε αυτό το έργο τέχνης, ο θεατής εισέρχεται σε έναν στενό διάδρομο μήκους 20 μέτρων. Στο τέλος του δεν υπάρχει τοίχος, αλλά μια μαύρη τρύπα, όπου βλέπει κανείς την εικόνα ενός μικρού, νεαρού δέντρου να προβάλλεται πάνω σε μια μαύρη οθόνη. Καθώς ο θεατής μπαίνει στον διάδρομο και αρχίζει να προχωράει προς την εικόνα του δέντρου, η κίνησή του ενεργοποιεί την προβολή μιας σειράς εικόνων που δείχνουν την αναπτυξιακή πορεία του δέντρου από τη «γέννηση» στην «ενηλικίωση» και τελικά στο «γήρας»: βγάζει ανθούς, καρπούς που ωριμάζουν και πέφτουν, φύλλα που αλλάζουν χρώματα και, ώσπου να φθάσετε στην άκρη του διαδρόμου, έχουν όλα μαραθεί, μένουν μόνο κάτι άψυχα κλαριά ¹⁴

Εικόνα 15. tree of knowledge bill viola

¹⁴ <https://zkm.de/en/media/video/bill-viola-the-tree-of-knowledge-1997>

Ο Bill Viola είναι ο καλλιτέχνης ο οποίος αποτέλεσε τη βασικότερη πηγή έμπνευσης για το έργο μου καθώς ήταν αυτός που με οδήγησε στα δέντρα-γλυπτά, μέσα από το έργο του “the tree of knowledge”. Ωστόσο επίσης σημαντική πηγή έμπνευσης είναι το έργο του «Five Angels for the Millennium» και το « Ocean Without a Shore» το οποίο με οδήγησε να χρησιμοποιήσω το στοιχείο του νερού σε ένα από τα δέντρα μου ως στοιχείο αναγέννησης που το χρησιμοποιεί και ο Viola. Ακόμα στο «The Crossing» ο Viola χρησιμοποιεί το στοιχείο του νερού σε συνδυασμό με το στοιχείο της φωτιάς εκδηλώνοντας τις αναγεννητικές ικανότητές τους κάτι που με οδήγησε στο τέταρτο μου δέντρο, το δέντρο της αναγέννησης μέσω της φωτιάς. Το έργο του Viola με ώθησε να αναφερθώ στο ζήτημα της αναγέννησης μέσα από τα δικά μου δέντρα της ζωής, συμπεριλαμβάνοντας το στοιχείο του νερού και της φωτιάς στις χαρτογραφημένες προβολές.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Σε αυτό το κεφάλαιο θα παρουσιαστεί αναλυτικά το σκεπτικό του εκάστοτε βίντεο-γλυπτού καθώς και η διαδικασία δημιουργίας τους όσον αφορά τα υλικά και τις τεχνικές.

ΔΕΝΤΡΟ 1 _ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΩΝ ΑΝΑΜΝΗΣΕΩΝ

Το σκεπτικό του βίντεο γλυπτού είναι οι παιδικές αναμνήσεις οι οποίες είναι πολύ σημαντικές για τον κάθε άνθρωπο. Είναι πολύ σπουδαίο να υπάρχουν βίντεο και εικόνες από τις παιδικές αναμνήσεις καθώς δίνουν μορφή και οντότητα στις μνήμες του ανθρώπου. Είναι ένας τρόπος για να συλλέξει το παρελθόν του και να καταγράψει τα ίχνη τής ζωής του. Όπως αποδεικνύει ένα μεγάλο τμήμα της σύγχρονης έρευνας, οι εικόνες του παρελθόντος, αποδεικνύονται ένα εξαιρετικά ισχυρό μέσο διαμόρφωσης της προσωπικής μνήμης και της αντίληψής μας για τον εαυτό μας. Λειτουργούν συχνά ως σύμβολα, η διαχείριση των οποίων δημιουργεί το φιλοσοφικό πλαίσιο που μας βοηθά να καθορίσουμε την ταυτότητά μας και να κατανοήσουμε τον κόσμο.

Το έργο αποτελείται από το δέντρο γλυπτό και το βίντεο προβολής.

Το δέντρο γλυπτό/κατασκευή

Η επιλογή του συγκεκριμένου δέντρου γλυπτού έγινε λόγω του μεγέθους του. Το δέντρο αυτό είναι η υλική υπόσταση τις ιδέας, μια αντανάκλαση της παιδικότητας και των αναμνήσεων καθώς το δέντρο αυτό παρουσιάζει το ξεκίνημα της ζωής πάνω σε μια γερή βάση, όπως είναι η πέτρα. Έχει χαριτωμένη εμφάνιση και μικρό μέγεθος ανάλογο της παιδικής ηλικίας. Οι σκέψεις και οι προβληματισμοί ανύπαρκτοι σε αυτή την φάση της ζωής. Μόνο χαρά, παιχνίδι και ανεμελιά. Αυτό άλλωστε δηλώνει και η όμορφη ανθισμένη εμφάνιση του δένδρου. Η πέτρινη βάση του, είναι ένα ισχυρό στήριγμα που δηλώνει τα γερά θεμέλια της ηθικής, της αξιοπρέπειας και της δύναμης με σκοπό την επιτυχημένη ανάπτυξη και την αντοχή στις αντιξοότητες.

Εικόνα 16. ΔΕΝΤΡΟ 1 _ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΩΝ ΑΝΑΜΝΗΣΕΩΝ

Εικόνα 17. ΔΕΝΤΡΟ 1 _ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΩΝ ΑΝΑΜΝΗΣΕΩΝ

Το συγκεκριμένο δέντρο δημιουργήθηκε από σύρμα φελιζόλ και πέτρα. Το σύρμα χρησιμοποιήθηκε για τη δημιουργία του σκελετού. Το πλάσιμο του σκελετού από σύρμα έγινε με τα χέρια και για τις λεπτομέρειες χρησιμοποιήθηκαν εργαλεία όπως μυτοσίμπιδο, πένσα, κατσαβίδι και σφυράκι. Το σύρμα στο κάτω μέρος πλάστηκε με τέτοιο τρόπο ώστε να μοιάζει με ρίζες και τυλίχτηκε πάνω σε μια φυσική πέτρα δημιουργώντας έτσι μια στέρεη βάση για το δέντρο. Η βάση αυτή επίσης εμπνέεται από την φυσική διαδικασία και προσπάθεια των ριζών να πιάνονται και να εγκλωβίζουν ανάμεσα τους πέτρες και χώμα ώστε να στηρίξουν αποτελεσματικά το φορτίο του δένδρου. Στη συνέχεια χρησιμοποιήθηκε φελιζόλ σε μορφή σφαιριδίων για την δημιουργία των ανθών και του φυλλώματος του. Αφού το ψέκασα με σπρέι κόλλας, στην συνέχεια έβαλα το πάνω μέρος του μέσα σε μια σακούλα που περιείχε το τριμμένο φελιζόλ με αποτέλεσμα, αυτό, να κολλήσει στις ραντισμένες με κόλλα περιοχές.

Το βίντεο προβολής

Το βίντεο που προβάλλεται πάνω σε αυτό το δέντρο είναι απόρροια των δικών μου παιδικών αναμνήσεων. Επέλεξα βίντεο από παιδικές αναμνήσεις μου, που υπάρχουν σε βιντεοκασέτες και από τα εκατοντάδες και πολύωρα βίντεο επιλέχτηκαν και πέρασαν από την διαδικασία του μοντάζ. Επειδή το θέμα είναι οι παιδικές αναμνήσεις δε θα μπορούσε να λείπει η αγαπημένη ταινία κινουμένων σχεδίων "Ο Βασιλιάς των λιονταριών", που για την συγγραφέα είναι μια υπέροχη ταινία με συγκινήσεις και μεγάλες αλήθειες για την ζωή. Το μοντάζ πραγματοποιήθηκε με το πρόγραμμα Adobe Premiere για το μοντάζ των βίντεο ενώ το Adobe After Effects για τη δημιουργία των χρωματικών επεμβάσεων και την δημιουργία της μάσκας (TRK Matte Mask) για το βίντεο έτσι ώστε να κοπεί ακριβώς στο σχήμα του συγκεκριμένου δέντρου.

Εικόνα 8 **μασκαρισμένο βίντεο από το ΔΕΝΤΡΟ 1 _ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΩΝ ΑΝΑΜΝΗΣΕΩΝ**

Ο ήχος του συγκεκριμένου βίντεο -γλυπτού αποτελείται από τούς ήχους των μονταρισμένων βίντεο της παιδικής μου ηλικίας και συνδυάζονται μαζί με το τραγούδι «μια ωραία πεταλούδα» που ερμήνευσε ειδικά για το βίντεο αυτό η φίλη μου Μαίρη Θεοχάρη .

Το δέντρο με την προβολή του Βίντεο πάνω σε αυτό μεταμορφώνεται σε μια ρευστή φόρμα γεμάτη από χρώμα και παιδικές αναμνήσεις.

Εικόνα 19 **ΔΕΝΤΡΟ 1 _ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΩΝ ΑΝΑΜΝΗΣΕΩΝ**

ΔΕΝΤΡΟ 2-ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Το σκεπτικό του έργου εστιάζει στην ελευθέρια και ένα πολύ δυνατό σύμβολο της ελευθέριας και στερεοτυπική εικόνα είναι τα πουλιά. Τα πουλιά σε όλη την ιστορία, έχουν χρησιμοποιηθεί ως σύμβολα που αντιπροσωπεύουν την ελεύθερη αέρινη ψυχή, τη σύνδεση μεταξύ ουρανού και γης, και φυσικά συμβολίζουν την ελευθερία γιατί έχουν την ικανότητα να περιφέρονται σχεδόν παντού στη γη, αλλά και να πετούν στους ουραμούς. Κανένα εμπόδιο φυσικό ή τεχνικό δεν μπορεί να ανακόψει την πορεία τους. Στο μύθο, στη λαογραφία και στις θρησκείες σε όλο τον κόσμο, τα πουλιά συμβολίζουν την φυσική και ψυχική, για εμάς τους ανθρώπους, ανάγκη της ελευθερίας. Η ικανότητα κίνησής τους και στις τρεις διαστάσεις, πάντα μας προκαλούσε και μας γοήτευε. Από την κακή τύχη, μα και την ευχή για μακροζωία που συμβολίζει ο κόρακας, τη σοφία της κουκουβάγιας, την αγνότητα του περιστεριού και διάφορα άλλα, κανένα άλλο νόημα δεν έχει ταυτιστεί τόσο με τα πουλιά, όσο το ότι αντιπροσωπεύουν το ζωντανό παράδειγμα της αίσθησης της ελευθερίας.

Το δέντρο γλυπτό/κατασκευή

Η επιλογή του συγκεκριμένου δέντρου γλυπτού έγινε καθώς αυτό το πολύ δυνατό και πλατύ δέντρο, το οποίο μέσα από την στιβαρή κατασκευή και τις γερές ρίζες που διαθέτει, δηλώνει πόσο γερά ριζωμένη είναι στην ψυχή μας, η ελευθερία και πόσο σθεναρή είναι η αντίσταση του ανθρώπου σε κάθε προσπάθεια στέρησής της. Τα πουλιά, σαν σύμβολά της λοιπόν, προβάλλονται πάνω στο πολύ δυνατό, στιβαρό και αδιάσειστο δέντρο καταλαμβάνοντας όλη την επιφάνεια του, που δηλώνει το ακατάσχετο και πολύ βαθιά ριζωμένο στην ψυχή μας αίσθημα της ελευθερίας. Ελευθερία ή θάνατοςαπλό το νόημα των λέξεων...Δεν χρειάζεται καμία ανάλυση.

Εικόνα 20. ΔΕΝΤΡΟ 2 _ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Εικόνα 21. ΔΕΝΤΡΟ 2 _ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Για τη δημιουργία του δέντρου αυτού χρησιμοποίησα ένα κομμάτι από κλαδί δέντρου που επέλεξα ώστε να ταιριάζει σε αυτό που είχα σαν εικόνα στο μυαλό μου να φτιάξω, ένα ανεμοδαρμένο δέντρο που αντιστέκεται στον άνεμο. Χρησιμοποιήθηκε αφρός πολυουρεθάνης, μικρής διόγκωσης, για τη δημιουργία του

«φυλλώματος» τον οποίο άπλωσα πάνω στο κορμό του δέντρου και άφησα να στεγνώσει. Στη συνέχεια ντύθηκε με χαρτοπολτό ώστε να αποκτήσει την υφή και τη μορφή που ήθελα να δοθεί καθώς και να ενωθεί με τα κλαδιά που έβαλα στην άκρη του δέντρου. Για τη βάση του δέντρου χρησιμοποίησα γυψόγαζα την οποία έπλασα με τα χέρια και έδωσα την επιθυμητή μορφή. Τέλος το έβαψα με λευκό σπρέι εκτός του κορμού τον οποίο επέλεξα να αφήσω στο φυσικό του χρώμα.

Το βίντεο προβολής

Το βίντεο που προβλήθηκε στο δέντρο αυτό είναι μια δημιουργία μου με σκοπό να αναδείξει την έννοια της ελευθέριας. Τι πιο εκφραστικό θα μπορούσε να παρουσιάζει για να αποδίδει αυτή την έννοια, εκτός από πουλιά.(.)

Στο βίντεο προβάλλονται διαφόρων χρωμάτων και μεγέθους πτηνά που κινούνται πάνω στο δέντρο. Τα δημιούργησα με το πρόγραμμα Adobe After Effects και συγκεκριμένα με το εφέ *pastiche*. Το μοντάζ πραγματοποιήθηκε με το πρόγραμμα Adobe After Effects για το μοντάζ των βίντεο και τη δημιουργία των χρωματικών επεμβάσεων και την δημιουργία της μάσκας (TRK Matte Mask) για το βίντεο έτσι ώστε να κοπεί ακριβώς στο σχήμα του συγκεκριμένου δέντρου. Το μοντάζ πιο εννοιολογικό αυτή τη φορά ώστε η έννοια της ελευθέριας να αναδειχθεί μέσα από τη ακανόνιστη κίνηση, το χρώμα και την αλλαγή μεγέθους των πουλιών.

Εικόνα 22. μασκαρισμένο βίντεο από το ΔΕΝΤΡΟ 2 _ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Ο ήχος του συγκεκριμένου βίντεο –γλυπτού είναι συνδυασμός ήχου αέρα και ήχου πουλιών ώστε να εναρμονίζονται με το βίντεο. Η προβολή και ο ήχος μεταμορφώνει το συγκεκριμένο Δέντρο της Ζωής σε σύμβολο φύσης και ελευθερίας.

Εικόνα 23. ΔΕΝΤΡΟ 2_ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΔΕΝΤΡΟ 3-ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ ΦΩΤΙΑΣ

Οι κλαίουσες ιτιές, οι οποίες στα λατινικά είναι *Salix babylonica*, σύμφωνα με την Κινεζική παράδοση άπ' όπου και προέρχονται, συμβολίζουν τη ζωτικότητα και την αναγέννηση¹⁵. Οπότε η παραπάνω κατασκευή μου είναι αντιπροσωπευτική της αναγέννησης η οποία έρχεται μέσα από τη φωτιά καθώς ότι τελειώνει (καίγεται) είναι βέβαιο ότι θα αναγεννηθεί και θα ζωντανέψει ξανά, όπως το μυθικό πουλί φοίνικας που αναγεννιέται από τις στάχτες του. Η φωτιά πάνω σε αυτό το δένδρο, που σύμφωνα με την μορφή του και βάση του ονόματός του (κλαίουσα) υποδηλώνει στεναχώρια και θλίψη, κατακαίει αυτά τα συναισθήματα με σκοπό την αναγέννηση μέσα από τις στάχτες. Είναι μια δημιουργία που δίνει κουράγιο και ελπίδα για συνέχεια. Τίποτα δε χάνεται, τίποτα δεν εξαφανίζεται δια παντός. Άπλα αναγεννιέται.

Το δέντρο γλυπτό/κατασκευή

Για το δέντρο αυτό χρησιμοποίησα μια κουλούρα γαλβάνιζέ σύρμα των 0,8 mm το οποίο κόπηκε σε περίπου 200 ίσα κομμάτια των 80cm. Κατόπιν τα έπιασα όλα μαζί και στα έστριψα μεταξύ τους για να δημιουργηθεί ο κορμός. Αφού δημιούργησα τον κορμό άρχισα να διαχωρίζω τα σύρματα σε ομάδες και να τα περιστρέφω δημιουργώντας τα χοντρά κλαδιά. Συνέχισα τον διαχωρισμό και την περιστροφή δημιουργώντας λεπτότερα κλαδιά μέχρι που το κάθε σύρμα έμεινε μόνο του, τότε έκοψα κομμάτια αλυσίδας και τα κρέμασα στις άκρες. Για τη βάση βρήκα μια πέτρα που είχε το απαραίτητο σχήμα και κάποιες φυσικές οπές. Χώρισα σε ομάδες τα σύρματα που είχα αφήσει για την βάση, έφτιαξα τις ρίζες και τις έδεσα πάνω της. Τέλος το έβαψα με λευκό σπρέι, εκτός από τη βάση την οποία επέλεξα να αφήσω στο φυσικό της χρώμα.

¹⁵ Ute Keck — November 18, 2016

Εικόνα 24. ΔΕΝΤΡΟ 3_ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ ΦΩΤΙΑΣ

Εικόνα 25. ΔΕΝΤΡΟ 3 _ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ ΦΩΤΙΑΣ

Το βίντεο προβολής

Το βίντεο που προβάλετε στο δέντρο είναι αυτοσχέδιο, με την όψη πυρήνων γλωσσών που καίνε τα κλαδιά του. Την φλόγα τη δημιούργησα εγώ εξ' αρχής στο πρόγραμμα Adobe After Effects με το εφέ particular. Η σύνθεση πραγματοποιήθηκε με το πρόγραμμα Adobe After Effects για τη δημιουργία των χρωματικών επεμβάσεων και την δημιουργία της μάσκας (TRK Matte Mask) για το βίντεο έτσι ώστε να κοπεί ακριβώς στο σχήμα του συγκεκριμένου δέντρου.

Ο ήχος του συγκεκριμένου βίντεο-γλυπτού είναι αποτέλεσμα του συνδυασμού ήχου φωτιάς και αέρα που με τη χρήση εφέ ζωντανεύουν το δέντρο γλυπτό.

Το δέντρο με την προβολή του Βίντεο πάνω σε αυτό μεταμορφώνεται σε μια ρευστή φόρμα που ζωντανεύει από τις φλόγες καίγεται και αναγεννιέται μέσα από αυτές.

Εικόνα 26. ΔΕΝΤΡΟ 3 _ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ ΦΩΤΙΑΣ

ΔΕΝΤΡΟ 4_ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ

Το σκεπτικό του έργου είναι η αναγέννηση η οποία παίρνει μορφή μέσα από το ανεμοδαρμένο δέντρο και το στοιχείο του νερού το οποίο αποτελεί στοιχείο ζωής, αναγέννησης και αναδημιουργίας. Ο Αχιλλέας βουτήχτηκε από την μητέρα του στα νερά της λίμνης Στύγας για να γίνει άτρωτος. Ο Ποσειδώνας, θεός όχι μόνο της θάλασσας, αλλά όλων των μορφών του νερού, και η Αφροδίτη, η θεά του έρωτα και της αναπαραγωγής, η οποία αναδύθηκε απ' αυτό, προσωποποίησαν τη θεϊκή διάσταση του νερού και είχαν κορυφαία θέση στις θεωρίες για τη δημιουργία του κόσμου και στην αναζήτηση της θεραπείας των ανθρώπινων αδυναμιών και της αθανασίας. Ανάλογη είναι η θέση του νερού στις σύγχρονες θρησκείες. Στον Χριστιανισμό η βάπτισμα καθαρίζει την ψυχή και τη συνείδηση. Η αναγέννησή μας έρχεται με τη βάπτισμα. Στο Κοράνι το νερό θεωρείται η πηγή της δημιουργίας και της ζωής. Παρόμοιες αντιλήψεις συναντάμε στον Ινδουισμό, τον Ιουδαϊσμό και πολλές άλλες σύγχρονες και παλαιότερες θρησκείες.

Το δέντρο γλυπτό/κατασκευή

Η επιλογή του συγκεκριμένου δέντρου γλυπτού έγινε καθώς η ανεμοδαρμένη κατασκευή του ,σηματοδοτεί ένα σύμβολο αναγέννησης που μέσω της αντίστασης που δείχνει στον αέρα και στο νερό αναγεννάτε. Σε αυτό το δένδρο φαίνεται η αναγέννηση των σκέψεων και των κατευθύνσεων που πρόσφερε η μάθηση και οι πρώτες ατομικές εμπειρίες. Φαίνεται η ανάπτυξη και η προσπάθεια να κατασταλάξουν οι σκέψεις και να παρθούν αποφάσεις για την συνέχεια της ζωής. Η υφή και η μορφή του, ακαθόριστη ακόμα, με φανερά σημάδια προβληματισμών και δύσκολων αποφάσεων. Είναι φανερή η επίδραση των εξωτερικών επηρεασμών. Μα η μορφή που πήρε από τον "αέρα" των εξελίξεων δίνει μια κατεύθυνση και έναν μπούσουλα για την συνέχεια. Πάντα γερά δεμένο στην στερεά βάση των διδαχών και της στήριξης των προγόνων .Το νερό δηλώνει την ρευστότητα την αβεβαιότητα του τελικού σχήματος, των εύπλαστων ακόμα αποφάσεων και την ροή των σκέψεων προς την επίτευξη κάποιων αρχικά επιλεγμένων στόχων .

Εικόνα 27. ΔΕΝΤΡΟ 4_ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ ΝΕΡΟΥ

Εικόνα 28. ΔΕΝΤΡΟ 3_ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ ΝΕΡΟΥ

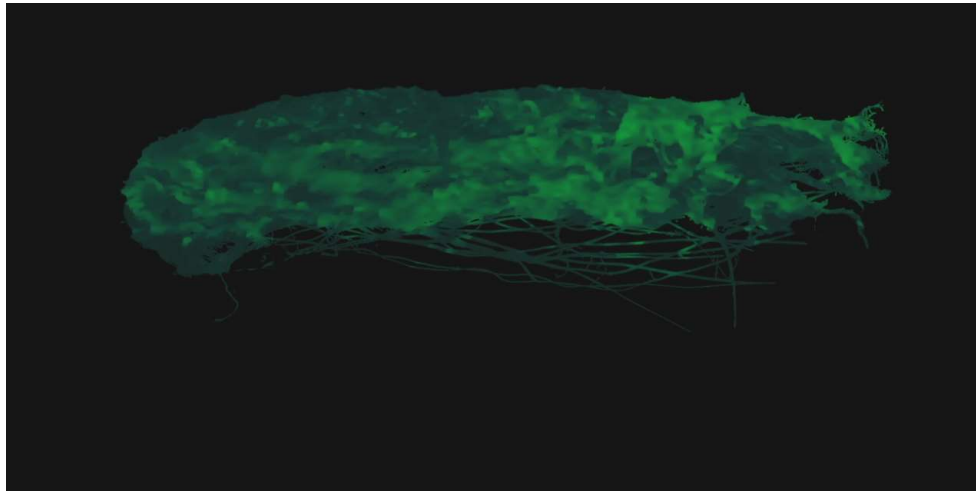
Για τη δημιουργία του σκελετού αυτού του δέντρου ακολουθήθηκε η προηγούμενη διαδικασία με το σύρμα. δηλαδή τα έπιασα όλα μαζί και στα έστριψα μεταξύ τους για να δημιουργηθεί ο κορμός. Εδώ για το φύλλωμα του χρησιμοποιήθηκε καννάβι

υδραυλικών και στουπί. Για την βάση του χρησιμοποιήθηκε γυψόγαζα. Για το σκελετό του δέντρου χρησιμοποιήθηκε σύρμα. Η πένσα και μυτοσίμιδο από εργαλεία, ήταν και εδώ παρόν για την δημιουργία λεπτομερειών που δεν ήταν εφικτό να γίνουν με το χέρι. Για την επικόλληση του κανναβιού και του στουπιού, χρησιμοποιήθηκε βενζινόκολλα σε μορφή σπρέι. Ενώ η βάση πλάστηκε με τα χέρια από γυψόγαζα.

Το βίντεο προβολής

Το βίντεο που προβλήθηκε πάνω σε αυτό το δέντρο είναι ένα βίντεο με πλάνα που τράβηξα εγώ σε διάφορα μέρη με νερό όπως, καταρράκτες, θάλασσες και λίμνες. Το νερό αποτελεί την εικόνα της αένας κίνησης όταν ρέει και διαμορφώνει τους δικούς του δρόμους. Πότε ήρεμο μαζεύοντας δύναμη και πότε ορμητικό άγριο και ανταριασμένο.

Το μοντάζ πραγματοποιήθηκε με το πρόγραμμα Adobe Premiere για το μοντάζ του βίντεο ενώ το Adobe After Effects για τη δημιουργία των χρωματικών επεμβάσεων και την δημιουργία της μάσκας (TRK Matte Mask) για το βίντεο έτσι ώστε να κοπεί ακριβώς στο σχήμα του συγκεκριμένου δέντρου.

Εικόνα 29. μασκαρισμένο βίντεο από το ΔΕΝΤΡΟ 2 _ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ ΝΕΡΟΥ

Ο ήχος του συγκεκριμένου βίντεο –γλυπτού είναι ο φυσικός ήχος των βίντεο νερού από θάλασσες, καταρράκτες και λίμνες σε συνδυασμό από ήχο αέρα.

Το δέντρο αυτό με το δυναμικό του σχήμα και την ρευστότητα της προβολής μετατρέπεται σε φόρμα διαρκώς μεταβαλλόμενη που ακροβατεί μεταξύ του πραγματικού -δέντρο με πράσινο φύλλωμα- και του παράδοξου -δέντρο που μοιάζει με ποτάμι.

Εικόνα 30 ΔΕΝΤΡΟ 2 _ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ ΝΕΡΟΥ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συνοψίζοντας, μέσα από αυτή την εργασία, έγινε μια προσπάθεια να αναδειχθεί ο μοναδικός χαρακτήρας και φυσικά τα χαρακτηριστικά της Χαρτογραφημένης προβολής. Με αφορμή αυτό, απώτερος σκοπός της παρούσας εργασίας ήταν να εμβαθύνει στη τέχνη και τεχνική της augmented reality και του mapping projection πάνω σε δίκες μου κατασκευές, με βασικό πυρήνα του έργου μου το διαχρονικό σύμβολο του Δέντρου της Ζωής. Μέσα από το έργο πραγματεύτηκα σημαντικά ζητήματα και έννοιες όπως η μνήμη, τα στοιχεία της φύσης, η ελευθερία, η αναγέννηση. Έγινε μια συνοπτική επισκόπηση της ιστορικής προέλευσης του συμβόλου του Δέντρου της Ζωής, ιστορικά αλλά και μέσα από τις πλούσιες κουλτούρες των διαφόρων πολιτισμών του κόσμου. Παράλληλα έγινε μια έρευνα σχετικά αφενός με την τεχνική του Mapping Projection και αφετέρου με το έργο σημαντικών σύγχρονων καλλιτεχνών οι οποίοι με το έργο του επηρέασαν το παρόν έργο.

Η εργασία αυτή είχε ως αποτέλεσμα την εμπλούτιση των γνώσεων της εκπονήτριας σχετικά με την χαρτογράφηση προβολής και τις τεχνικές της, καθώς και για τον συμβολισμό του δέντρου της ζωής. Μέσα από τη διαδικασία αυτή πειραματίστηκε με την τεχνική και δημιούργησε νέες ιδέες και αποτελέσματα. Εξοικειώθηκε με τα υλικά και την κατασκευή καθώς και έθεσε ισχυρές βάσεις για νέες, μελλοντικές δημιουργίες.

Η Χαρτογράφηση Προβολής αποτελεί μια σχετικά νέα μορφή τέχνης που όμως ο μοναδικός τρόπος με τον οποίο αξιοποιείται, όχι μόνο στην ψυχαγωγία αλλά και την καθημερινότητα, αποδεικνύει γιατί μπορεί να εξελιχθεί σε μια πολύ σημαντική δύναμη στην καλλιτεχνική σκηνή. Οι καλλιτέχνες χρησιμοποιούν την τεχνολογία για να ξεπεράσουν τα όρια της τέχνης τους εδώ και χιλιετίες κάτι που ισχύει και στη σύγχρονη εποχή. Επομένως, η Χαρτογράφηση Προβολής είναι μία από τις πολλές αναπτυσσόμενες μορφές τέχνης και θα συνεχίσει να προκαλεί τις εντυπώσεις σε όλο τον κόσμο, εκπλήσσοντας και ταυτόχρονα διασκεδάζοντας τον κόσμο και ταυτόχρονα διευρύνοντας τα εργαλεία και δίνοντας νέες προοπτικές στους καλλιτέχνες που αφιερώνονται σε αυτή.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τη καθηγήτρια μου κα Μυρσίνη Βουνάτσου για τη πολύτιμη βοήθεια της και τις συμβουλές της. Με την ενθάρρυνση της και την εμπιστοσύνη που μου έδειξε καθώς και με την καθοδήγηση της, με βοήθησε να ολοκληρώσω επιτυχώς την εργασία μου, καθώς ήταν δίπλα μου σε όλο αυτό δε με άφησε ποτέ μόνη και πάντα με παρακινούσε να προσπαθώ παραπάνω. Θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένεια μου, τους φίλους και συγγενείς που μου χάρισαν υπέροχες αναμνήσεις και αποτέλεσαν υλικό για την εργασία μου, Τον πατέρα μου που τα βιντεοσκόπησε. Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Γιάννη Γεωργάκη για την βοήθεια του στην κατασκευή των δέντρων. Τέλος την Μαίρη Θεοχάρη για τη συμμετοχή της στο τραγούδι "μια ωραία πεταλούδα".

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αθανάσιος, Β. (2008). *Ψηφιακές μορφές τέχνης*. Αθήνα: Τζιόλα.
- Αυγητίδου, Α. (2013). *Performance now V.1: Επιτελεστικές πρακτικές στην τέχνη και δράσεις in situ*. Αθήνα: ΙΩΝ.
- Μαστρογιάννη, Α. (2017, Φεβρουάριος Δευτέρα). Η αισθητική μορφολογία της Video Art και του περιβάλλοντος χώρου – από τον Nam June Paik στον Bill Viola.
- Manovich, L. (2016). *Η γλώσσα των νέων μέσων*. Αθήνα: Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών.

Ιστοσελίδες

- Χρυσόστομου, Μ. Φ. (2012). *New media art/Interactivity matters*. Ανάκτηση από IKEE - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης – Βιβλιοθήκη . Διαθέσιμο εδώ:
<http://ikee.lib.auth.gr/record/131350/>
- Kang, Y. (2017). *The Spatiality of projection mapping: A practice-based research on projected moving-image installation*. Ανάκτηση από Academia:
https://www.academia.edu/37209512/The_Spatiality_of_projection_mapping_A_practice_based_research_on_projected_moving_image_installation?fbclid=IwAROTWhGckx8b_E9xaL9QmlwuSmwz6YD2EuE82Bp2MFt_0XZgvSL-lhE8GaQ
- Πετσίνη, Π. (2007) Εξερευνώντας το Συναίσθημα, σκέψεις και απόψεις για τα «Οικογενειακά Πορτραίτα» του Περικλή Αλκίδη, 2003
<https://www.aspromavro.net/2015/12/blog-post.html>
- Γεωργίου, Κ. (2014). *ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΠΡΟΒΟΛΗ: ΠΑΡΕΛΘΟΝ, ΠΑΡΟΝ, ΜΕΛΛΟΝ*.
Ανάκτηση από
<https://ktisis.cut.ac.cy/bitstream/10488/8307/1/%CE%93%CE%B5%CF%89%CF%81%CE%B3%CE%AF%CE%BF%CF%85%20%CE%9A%CF%85%CF%81%CE%B9%CE%AC%CE%BA%CE%BF%CF%82.pdf>
- Ασσάνη, Ι. (2019). *Οπτικοακουστικές αναπαραστάσεις, προβολές και γραφικές εφαρμογές με εικαστικό χαρακτήρα. Η χρήση της τεχνολογίας του Projection Mapping στις Εικαστικές τέχνες*. Ανάκτηση από <https://www.apothesis.eap.gr/bitstream/repo/44283/1/std122634-A%CE%A3%CE%A3%CE%91%CE%9D%CE%97-%CE%99%CE%A9%CE%91%CE%9D%CE%9D%CE%91-%CE%95%CE%91%CE%A0-2019.pdf?fbclid=IwAROTGpOfxvfWgATxxkJIArEq7XM4I6HLIex5qkNuC6OurKPCj4iMB0nb36M>
- Wikipedia (2015) New Media Art
https://en.wikipedia.org/wiki/New_media_art
- MGVA (2015) What is New Media Art
<https://motion-graphics.video/en/what-is-new-media-art/>
- PMC (n.d.) The Illustrated History of Projection Mapping,
<http://projection-mapping.org/the-history-of-projection-mapping/>

One Tribe Apparel (2019) Meaning of the Tree of Life

<https://www.onetribeapparel.com/blogs/pai/meaning-of-tree-of-life?fbclid=IwAR0UnADluXYMNzxrBFpypXB5HT4eQ8eN569BwVR7YbEcTf7YDiUNoufsK0A>

Fahrenheit Magazine (2019)

<https://fahrenheitmagazine.com/arte/letras/concha-mendez-una-de-las-grandes-escritoras-del-27>

Mind Fuel Daily (n.d.) 10 things to know about the tree of life

<https://www.mindfueldaily.com/livewell/10-things-to-know-about-the-tree-of-life/>

Marino, T. A. *I can't see you*. Ανάκτηση από Pinterest:

<https://gr.pinterest.com/arnoldmarino/motion-blur>

MEANING OF TREE OF LIFE/ Urek Meniashvili /January 30, 2019

<https://www.onetribeapparel.com/blogs/pai/meaning-of-tree-of-life?fbclid=IwAR0UnADluXYMNzxrBFpypXB5HT4eQ8eN569BwVR7YbEcTf7YDiUNoufsK0A>

Το Δένδρο της ζωής: Μια συλλογική αφηγηματική προσέγγιση στην εργασία με ευάλωτα παιδιά./Μαρουδιά Πλατσά

<https://dulwichcentre.com.au/wp-content/uploads/2014/12/tree-of-life-greek.pdf>

Tree of life/From Wikipedia, the free encyclopedia/ 19 February 2022

https://en.wikipedia.org/wiki/Tree_of_life

Νερό και Ιστορία του Πνεύματος: Μια ματιά στην «χρήση» του νερού από την ανθρώπινη σκέψη/Κωνσταντίνος Οικονόμου/ 17 Μαρτίου 2015

<https://www.peekpemagazine.gr/article/%CE%BD%CE%B5%CF%81%CF%8C-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%80%CE%BD%CE%B5%CF%8D%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CF%82-%CE%BC%CE%B9%CE%B1-%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%AC-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%C2%AB%CF%87%CF%81%CE%AE%CF%83%CE%B7%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%BD%CE%B5%CF%81%CE%BF%CF%8D-%CE%B1%CF%80%CF%8C-%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B1%CE%BD%CE%B8%CF%81%CF%8E%CF%80%CE%B9%CE%BD%CE%B7-%CF%83%CE%BA%CE%AD%CF%88%CE%B7>

Back to the future: This photographer recreates his past to understand the present/ BRITISH JOURNAL OF PHOTOGRAPHY/10 MAY 2017

<https://www.1854.photography/2017/05/everything-you-see-in-these-photographs-is-fake/>

WebdesignerDepot Staff/ BY WDD STAFF / MAR. 02, 2011

[-https://www.esp.gr/%CE%BF%CE%B9-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%BC%CE%BD%CE%B7%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82-%CF%86%CF%89%CF%84%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%AF%CE%B5%CF%82-%CF%89%CF%82-%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%B3%CF%8E/](https://www.esp.gr/%CE%BF%CE%B9-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%BC%CE%BD%CE%B7%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82-%CF%86%CF%89%CF%84%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%AF%CE%B5%CF%82-%CF%89%CF%82-%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%B3%CF%8E/)

Οι αναμνηστικές φωτογραφίες ως διαγώνιες ματιές στην ιστορία ενός τόπου/ Μανώλη Σκούφια

[-https://www.ifocus.gr/inspirations/art-in-photography/1493-anamnistiki-fotografia-mnimi-kai-texni](https://www.ifocus.gr/inspirations/art-in-photography/1493-anamnistiki-fotografia-mnimi-kai-texni)

Αναμνηστική φωτογραφία: Μνήμη και Τέχνη/Κείμενο: iFocus/19 Ιανουαρίου 2018/Πηγή: Ένθετο "Πρόσωπα" εφημερίδας "Τα Νέα" 2000

[-https://www.aspromavro.net/2015/12/blog-post.html](https://www.aspromavro.net/2015/12/blog-post.html)

σκέψεις και απόψεις για τα «Οικογενειακά Πορτραίτα» του Περικλή Αλκίδη/2003/κείμενο: Πηνελόπη Πετσίνη/3ο Διεθνές διεπιστημονικό συνέδριο "Περί συναισθημάτων: ιστορία, πολιτικές, αναπαραστάσεις" Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Ιστορίας, Αθήνα (2007), (απόσπασμα – αναδημοσίευση)

[-https://enfo.gr/ar8622](https://enfo.gr/ar8622)

Η ελληνική φωτογραφία στην Ελλάδα /Ηρακλής Παπαϊωάννου

[-https://www.boredpanda.com/back-to-the-future-irina-werning/](https://www.boredpanda.com/back-to-the-future-irina-werning/)

Bill Viola / Michelangelo: Life Death Rebirth review – an uneasy dialogue/Tim Adam/ 3 Feb 2019

<https://www.theguardian.com/artanddesign/2019/feb/03/bill-viola-michelangelo-life-death-rebirth-review-royal-academy>

Bill Viola/From Wikipedia, the free encyclopedia/ 13 February 2022,

https://en.wikipedia.org/wiki/Bill_Viola

Performance at Tate: Into the Space of Art/Acatia Finbow/November 2015

<https://www.tate.org.uk/research/publications/performance-at-tate/case-studies/aldo-tambellini>

Projection Mapping, a short history/Amy Hunter/November 5, 2019

<https://www.studiogiggle.co.uk/event/projection-mapping-a-short-history/>

Projection Mapping – The Next Step in Public Art/ CAROLINE BAZAN/ FEBRUARY 2018

<https://musartboutique.com/projection-mapping-next-step-public-art/>

Art and The Expression of Freedom/Emily Sun/ Art and The Expression of Freedom/Emily Sun/ May 29, 2019

<https://www.metmuseum.org/blogs/metkids/2019/art-freedom-ringgold-red-star>

UW artist creates serious art from childhood memories/KRISTIN WASHAGAN/ · Dec 15, 2016

https://badgerherald.com/artsetc/2016/12/15/uw-artist-creates-serious-art-from-childhood-memories/?fbclid=IwAR1T2vNrg3KWLOmb97ocMBYHYv1SlAn4JqR3FWkaegDXU-hroo_byxxiLaI

Kathy Hildebrandt – Painting Childhood Memories/Gail Sibley/19 December 2018

https://www.howtopastel.com/2018/12/kathy-hildebrandt-paints-childhood-memories/?fbclid=IwAR1wWSzV4Hg5ff870dz3MSNQvmwdeAWL-nlNXxr2mwyJ2rLy9gBLqG_4x04

Η αισθητική μορφολογία της Video Art και του περιβάλλοντος χώρου – από τον Nam June Paik στον Bill Viola. /ΑΣΠΑΣΙΑ ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΗ/13 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2017

<http://nktkp.blogspot.com/2017/02/video-art-nam-june-paik-bill-viola.html>

Ο αναγεννησιακός και ο βιντεο-άρτιστ/Βένα Γεωργακοπούλου/01.02.2019

https://www.efsyn.gr/tehneseikastika/181686_o-anagennisiakos-kai-o-binteo-artist

TREE OF LIFE VIGNETTES/CHURCHILL SQUARE /JULY 7 - 17, 2021

https://www.theworks.ab.ca/2021-vignettes?fbclid=IwAR2_c46UaBvPTeQQL0v3gR-BboE18nzwd8U6OeQoQGdBO6nOIIOGtRxqR80

Bird Symbolism: List, Literature, Freedom, Death, Life, Healing, Love, Different Cultures/JOSEPH DUMOLGA / OCTOBER 16, 2021

<https://abtc.ng/bird-symbolism-list-literature-freedom-death-life-healing-love-different-cultures/>

Διαδικτυακά βίντεο

Vernisage TV (2013) Tony Oursler at PinchukArtCentre in Kyiv (YouTube Video)

https://www.youtube.com/watch?v=J-19YkEu5Vc&t=4s&ab_channel=VernissageTV

[Apparati Effimeri Immersive Experience & Visual Design](#) (2011) MAPPING ON TREES// Trees Mapping // Apparati Effimeri (Youtube Video)

https://www.youtube.com/watch?v=BvDhUBJVpM4&ab_channel=ApparatiEffimeriImmersiveExperience%26VisualDesign

LUX LUMN (2020) Projection Mapping Installation Lone Tree | LUX LUMN Artist Highlight Reel. (Youtube Video)

https://www.youtube.com/watch?v=Jjf3ExEllx8&ab_channel=LUXLUMN

MyThemeParkPOV (2017) Tree of Life Awakenings | New Nighttime Projection Mapping Show at Disney's Animal Kingdom. (Youtube Video)

https://www.youtube.com/watch?v=d4AvsENGLSc&ab_channel=MyThemeParkPOV